

Klimat- och energistrategi

Bilaga 3 - Nationella och regionala mål och samarbeten

Nationella klimat- och energimål

”Halten av växthusgaser i atmosfären, i enlighet med klimatkonventionen ska stabiliseras på en nivå som innebär att människans påverkan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska nås på ett sådant sätt och i en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har tillsammans med andra länder ansvar för att det globala målet kan nås.”¹

- Riskdagens definition av miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan

Sveriges riksdag har antagit två mål för miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan, ett temperaturmål och ett koncentrationsmål. Innebörden av temperaturmålet är att den globala ökningen av medeltemperaturen ska begränsas till högst 2°C jfr. den förindustriella nivån och att Sverige ska verka internationellt för att det globala arbetet inriktas mot tvågradersmålet. Koncentrationsmålet, som härleds från temperaturmålet innebär att Sveriges klimatpolitik ska utformas så att den bidrar till att koncentrationen av växthusgaser i atmosfären på lång sikt stabiliseras på nivån högst 400 ppm CO₂-ekv. (miljondelar koldioxidekvivalenter).

Regeringens mål för klimat- och energipolitiken till år 2020 är:^{2,3}

- 40 procent minskning av klimatutsläppen⁴
- minst 50 procent förnybar energi
- 20 procent effektivare energianvändning⁵
- minst 10 procent förnybar energi i transportsektorn

För att nå utsläppsmålet måste utsläppen av växthusgaser minska med 20 miljoner ton CO₂-ekv. fram till år 2020 jfr. 1990. Cirka en femtedel av utsläppsmålet är uppfyllt. Resterande minskning ska uppnås genom bland annat förändrade skatter och skärpta ekonomiska styrmedel, =gemensamma EU-beslut och gröna investeringar. Regeringen har även tagit fram tre handlingsplaner för klimat- och energiomställningen för att nå de långsiktiga utsläpps-målen: Handlingsplan för förnybar energi, handlingsplan för energieffektivisering och handlingsplan för en fossil-bränslefri fordonsflotta. Visionen är att Sverige år 2050 har en hållbar och resurseffektiv energiförsörjning utan nettoutsläpp av växthusgaser i atmosfären.

Regionala klimat- och energimål

Länsstyrelsen har på uppdrag av regeringen arbetat fram Klimat- och Energistrategi för Stockholms län där man satt upp fem mål för att bidra till måluppfyllelsen av det nationella miljökvalitetsmålet Begränsad klimatpåverkan.

Mål för minskade utsläpp

Mål 1: Länets utsläpp av växthusgaser utanför handeln med utsläppsätter minskar med 19 procent till år 2020 jämfört med år 2005. Verksamheter som regleras av handel med utsläppsätter minskar samtidigt sina utsläpp med 30 procent till år 2020.

Mål för energianvändning

Mål 2: Regionens energianvändning är 20 procent effektivare år 2020 jämfört med år 2008, mätt i energiintensitet (tillförd energi per BNP-enhet i fasta priser).

Mål 3: De klimatpåverkande utsläpp som energianvändningen ger upphov till minskar med 30 procent per invånare till år 2020 (ton CO₂-ekvivalenter.) jämfört med år 2005 och med 40 procent till år 2030.

Mål 4: År 2020 är 16 procent av energianvändningen i transportsektorn förnybar.

Mål för förnybara energikällor

Mål 5: Energiproduktionen i länet sker år 2020 till 90 procent med förnybara bränslen, spetslastproduktion okänd. År 2030 sker den till 100 procent med förnybara bränslen.

I juni 2013 antogs kommunfullmäktige i Haninge kommun Länsstyrelsens klimat- och energistrategi.

RUFS 2010

Den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUFS 2010, redovisar sex strategier för att uppnå visionen att Stockholm ska bli Europas mest attraktiva storstadsregion. Planen är tänkt att fungera som vägledning för det gemensamma utvecklingsarbetet i regionen och klimatfrågan är beskrivet som en tvärsektoriell utmaning som berör alla samhällsfaktorer. Till varje strategi finns ett antal planeringsmål och åtaganden formulerade i syfte att fungera som styrmedel och hjälp för uppföljning av planen. Till strategin ”**säkra värden för framtida behov**” återfinns fem åtaganden inom området klimat, energi och transporter:

- Sätt sektorsvisa mål för regionens utsläppsminskning av växthusgaser.
- Anpassa regionen till klimatförändringarna.
- Stimulera mer energi- och resurseffektiva transporter.
- Begränsa transporterens negativa påverkan.
- Effektivisera energiförsörjningen och ställ om till förnybara energikällor.

De klimatpåverkande utsläppen behöver enligt RUFS minska med cirka 20-25 procent till år 2020, cirka 40-50 procent till år 2030 och med cirka 80-90 procent till år 2050, jämfört med basåret 2005, för att planens målsättning ska uppnås.

Södertörnssamarbetet

De åtta kommunerna på Södertörn samverkar för att stärka den kommunala och regionala utvecklingen i det geografiska området. Tillsammans har kommunerna tagit fram en vision och ett gemensamt utvecklingsprogram. I utvecklingsprogrammet är de fyra viktigaste regionala utvecklingsfrågorna för kommunerna att samarbeta kring identifierade, varav Klimat är en. I programmet deklarerar kommunerna att de ska leda omställningen till ett klimat-effektivt samhälle. Ambitionen är att vara en region som ställer om energianvändningen bort från fossila bränslen och som utmärker sig för ett regionalt ledarskap i klimatfrågan. Ytterligare en utpekad prioriterad utvecklingsfråga är Infrastruktur där kommunerna ska verka för en snabbare och tätare kollektivtrafik till och mellan de regionala stadskärnorna.

Borgmästaravtalet

Borgmästaravtalet, Covenant of Mayors, är ett initiativ från Europeiska kommissionen som syftar till att lyfta fram det klimatarbete som görs på lokal nivå. 2010 skrev Haninge kommun på avtalet. I och med undertecknandet har kommunen åtagit sig att sätta mer långtgående klimatmål än EU:s mål. EU:s mål kallas ibland 20-20-20-målen och innebär att år 2020 ska andelen förnybar energi inom EU vara 20 procent, utsläppen av växthusgaser ska ha minskat med 20 procent och energianvändningen ska vara 20 procent effektivare.⁷

Energieffektiviseringsstödet

Haninge kommun erhåller mellan åren 2010-2014 Energimyndighetens energi-effektiviseringsstöd. Stödets syfte är att bidra till effektivare slutanvändning av energi i den offentliga sektorn i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/32/EG om effektiv slutanvändning av energi och om energitjänster och om upphävande av rådets direktiv 93/76/EEG. Våren 2011 tog kommunstyrelse-förvaltningen och fastighetsbolagen med hjälp av konsultstöd fram en strategi för energieffektivisering. Strategin omfattar en nulägesanalys, mål för energianvändning i byggnader och transporter och en handlingsplan för energieffektivisering för 2014 och 2020, vilket är ett krav för att erhålla kommunalt energieffektiviseringsstöd.⁸ Genom stödet har kommunen förbundit sig genomföra följande åtgärder:⁹

- utnyttja energibesiktningar och genomföra rekommendationerna i dessa, och
- köpa in eller hyra energieffektiva byggnader eller delar av dessa, eller vidta åtgärder för att göra byggnader som myndigheten redan äger eller hyr mer energieffektiva.

Kommunen ska årligen redovisa till energimyndigheten hur stödet används och uppgifter om energianvändning i byggnader och för transporter samt andel miljöbilar.¹⁰

Sveriges ekokommuner

Haninge kommun är sedan 2007 medlem i föreningen Sveriges Ekokommuner. Föreningen söker att främja utvecklingen mot ett mer kretsloppsanpassat samhälle byggt på en ekologisk grundsyn där livsmiljön ger människor möjlighet att uppnå en hög livskvalitet och en god hälsa och verksamhet grundar sig på Det Naturliga Stegets definition av hållbar utveckling. Genom medlemskapet har Haninge kommun förbundit sig att låta Sveriges Ekokommuner hållbarhetskriterier genomsyra alla kommunala beslut.

Hållbarhetskriterierna lyder:

1. Ämnen som är tagna från berggrunden får inte öka i naturen.
2. Ämnen från samhällets produktion får inte öka i naturen.
3. Det fysiska underlaget för naturens kretslopp och mångfald får inte utarmas.
4. Vi ska ha en effektiv och rättvis resursfördelning så att människor kan tillgodose sina behov.

Andra styrdokument

Utöver denna strategi finns andra styrande dokument som också berör det kommunala klimat- och energi arbetet.

Dessa är när detta skrivs:

- Mål och budget 2014-2015, kommunfullmäktige Haninge kommun
- Översiktsplan (2005, under omarbeting och den nya översiktsplanen förväntas antas 2015)
- Aktionsplan 2010–2015 för hållbar tillväxt och utveckling (2009)
- Cykelplan (2010)
- Policy för fordon och trafiksäkerhet i Haninge kommun (2010)
- Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Haninge (2011)
- Ekologiskt hållbarhetsprogram för Vega (2011)
- Bostadsstrategi (2011)
- Strategi för ekologisk hållbarhet (2012)
- Upphandlingspolicy för kommunerna Haninge och Nynäshamn (2012)
- Resepolicy (2013)
- Kostpolicy (2012)

Fotnoter

- 1 Regeringens definition av miljö kvalitetsmålet ”Begränsad klimatpåverkan”. Svenska miljömål – precisering av miljö kvalitetsmålen och en första uppsättning av etappmål. Ds 2012:23
- 2 Regeringens proposition 2008/09:163 En sammanhållen klimat- och energipolitik – Energi
- 3 Regeringens proposition 2008/09:162 En sammanhållen klimat- och energipolitik – Klimat
- 4 Målet är satt med år 1990 som basår och avser den icke handlande sektorn, det vill säga de sektorer som inte ingår EU:s utsläppshandelssystem. Utsläppsmålet gäller alltså till exempel transporter, bostäder, avfallsanläggningar, jord- och skogsbruk, vattenbruk samt delar av industrin. För verksamheter som omfattas av EU:s system för handel med utsläppsrätter bestäms minskningen av utsläppen gemensamt på EU-nivå inom ramen för handelssystemets regler. EU-länderna har enats om att minska utsläppen i handelssystemet med 21 procent mellan 2005 och 2020.
- 5 Målet uttrycks som ett sektorsövergripande mål om minskad energi/intensitet om 20 procent mellan 2008 och 2020
- 6 Jfr. 1990
- 7 Jfr. prognos för 2020 om inga åtgärder vidtas
- 8 Förordning (2009:1533) om statligt stöd till energi-effektivisering i kommuner och landsting
- 9 Förordning (2009:893) om energieffektiva åtgärder för myndigheter
- 10 Statens energimyndighets föreskrifter och allmänna råd om statligt stöd till energieffektivisering i kommuner och landsting; STEMFS 2010:5, beslutades den 20 december 2010

Förkortningar

Den kommunala organisationen och dess verksamheter benämns Haninge kommun eller kommunen.

Det geografiska området Haninge kommun vilket innefattar medborgare och verksamheter i kommunen benämns Haninge.

Haninge Bostäder AB benämns Haninge Bostäder.

Tornbergets fastighetsförvaltning AB benämns Tornberget.

SRV återvinning AB benämns SRV.

Nämnder

GFN	Grund- och förskolenämnden
GVN	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
KFN	Kultur- och fritidsnämnden
KS	Kommunstyrelsen
MN	Miljönämnden
SBN	Stadsbyggnadsnämnden
SN	Socialnämnden
UN	Upphandlingsnämnden
ÄN	Äldrenämnden

Förvaltningar

KoF	Kultur- och fritidsförvaltningen
KSF	Kommunstyrelseförvaltningen
SBF	Stadsbyggnadsförvaltningen
SF	Socialförvaltningen
UBF	Utbildningsförvaltningen
ÄF	Äldreförvaltningen

Haninge
kommun

136 81 Haninge tel 08-606 70 00 www.haninge.se